

Ára 800 korona

HADUDFÖLD

1924. év március 19.

SZERDA

Debreczen, VI. évf. (66.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

KELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 16000 K
EGYES SZÁM ÁRA 800 K

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Gonosztevők

Legyen már vége a szamarság
nak, így kiáltott fel cicerói ökölő-
séggel a parlamentben Ruppert Haj-
rudolf, legyen vége a zsidókérdés-
nek, a zsidó fajvédelem feszegetésé-
nek! Más szóval tünjek el a kőélet
esemei és indulati tényezői közül az
antiszemitizmus. — De hát lehet-
séges-e ez? — Hiszen e csonka
országban az antiszemitizmust nem
annyira társadalmi elméletek, nem
mesterséges propaganda szítják, ha-
nem tulnyomó részben a zsidóság
gonosz és hazafiatlan cselekedetei.
Csak el kell nyugodtan olvasni, ha
ugyan e mellett vér és idegrendszer
maradhat nyugodt, Eckhardt Tibor
leleplezéseit a pesti zsidóbankok
bűneiről, melyek a magyar koronát
vagontételekben (!) szállítják a kül-
földre, hogy hehemóti rebachok fejé-
ben pénzünk értékét tovább ronták
s ugyanakkor még fokozzák a hu-
sunkat ragó, vérünket szívó, csont-
jainkat őrlő nyomort. E gazdaságban
vezettek a Magyar Általános Hitel
bank, a Pesti Magyar Kereskedelmi
Bank s hozzájuk Eckhardtnak még
gyaníthatólag nem teljes felsorolása
szerint tizenhárom más budapesti
fajliszta pénzintézet csatlakozott. A
korona titott „kijárlását” — ah!
mily szakszerűen gyöngéd kifejezése
ez a rablásnak, — ugyancsak fej-
lett technikával végeztek, mert hi-
szen ők a bécsi cégeknek magyar
országi egyének ainevén és hamis
számlák alapján tolták át a pénzt.
Vagontételekben.

Tobát erre kellett a 7-800 mil-
liárd valorizáltan hitel. Nem a
földreform végrehajtására, földjavi-
tásra, építkezésre, gyümölcsöző be-
fektetésekre, sőt még nem kizárólag
a szemita gazdasági produkció alá-
támasztására sem, — dolgozzék a
ló és az ökör ebben a paradicsomi
világban — hanem az államot alá-
asó, a társadalmat irgalmatlanul ki-
fosztó gonosztevők megveszekedett
profitszomjának csillapítására. Ször-
nyű bűnök, rettenő idők!

Csak azt szeretnők tudni, hogy
miért is van nekünk nemzetgyüle-
sünk és kormányunk? Azt szeret-
nők tudni, hogy vajjon a bankokrácia
gonosztevői el yarik-e nem is méltó,
hanem legalább a látszatot kielégítő
büntetésüket? Megfogják-e vonni a
nevezett társaságoktól az iparende-
lélyt, illetőleg a szabadalmat s azok
felelős vezetői börtönbe kerülnek-e?
Mert ez a megtorlás volna az állam
raisonnak, a közbékének, az erkölcsi
rendnek megfelelő minimum.

A lelkek békéjéről nagyon sokat
hallottunk mi fuvaláznai. A pompás
viccek sincsenek apadóban a faj-
védőkről, az ébredőkről, szélsőséges
elemekről és más lelkibeteg feleltől-
ten bolondokról. De egyet mintha
nem hallanánk. Nevezetesen azt,
hogy az antiszemitizmusnak és min-
den ruppertinens követelődzésnek

legbiztosabb ellenszere a megvesz-
tegethetetlen igazságosság, a nemzet
vitalis érdekei által vezérelt önzet-
len-ég s ahol kell, kiméltetlen erőly.
Ezek nélkül pedig, ha meggyőződés-
szerűlódik a közvéleményben az a

tudat, hogy bizonyos faj elemek-
nek büntetlenül lehet, sőt szabad
minden, ne csodálkozzunk, ha az
antiszemitizmus kiirthatatlan tár-
sadmí irányzattá, hares realpoli-
tikai tényezővé erősödik.

Óriási robbanás egy budapesti gyárban

Egy munkás meghalt, több életveszélyesen megsebesült
Gondatlanság okozta a szerencsétlenséget

Budapest, március 18. Ma délután
2 óra után értesítették a főkapitány-
ság központi ügyelőt, hogy Kőbá-
nyán a Magyar Fém és Lámpaár-
gyár telepén

robbanás történt,

ameynek egy halottja és 3 súlyos
sebesültje van. A főkapitányságról
azonnal rendőri bizottság ment ki a
helyszínre. A rendőri bizottságot a
telep egyik gépházában borzalmos
látvány fogadta. Az óriási gépház-
ban álló egyik Diesel-motor roncsok-
ban hevert.

Körülötte véres emberi végtagok.

Az óriási teremnek mintegy 300 ab-
laka betört és ajtók szárnyastól
együtt kidőlték. A bizottság a kö-
vetkezőket állapította meg:

A lámpagyár egyik óriási Die-
sel nyers olajmotorja nem működött.
Erre elhatározták, hogy délután újra
megindítják a motort. A gépházban

a motor körül foglalatokodott Andor
Gáspár gépész, Barna Árpád, Ribor
József és Glacsek Ferenc napszá-
mos. Andor gépész a motor nyomá-
sának fokozására oxigén palackból
tömény oxigént boesatott a motor
indító palackjába, amely felrobbant.
A szerkesztő repülő szilánkok a mo-
tor körül tartózkodó munkásokat

egytől-egyg életveszélyesen meg-
sebesítette.

Andor Gáspár gépész, akinek a gép
darabok mindkét lábát széjjelron-
csolták, pár pillanat múlva meghalt.
Az óriási légnyomás az egyik mun-
kást a rúdsablakon keresztül kiröpi-
tette az udvarra. Andor Gáspár holt-
testét a törvényszéki orvostani in-
tézetbe szállították. A sebesülteket
pedig a mentők a Zita kórházba
vitték, ahol azonnal műtétet végez-
tek rajtuk. Az esti órákban a sebe-
sültek állapota életveszélyes, úgy,
hogy nem lehetett őket kihallgatni.

Titkos szerződés a csehek és Franciaország között

Intézkedések a magyar-cseh háború esetére

Berlinből jelentik: A „Berliner
Tageblatt” okmányszerűleg közöl
egy most felfedezett titkos szerző-
dést, amely Franciaország és Cseh
ország között jött létre a francia-
cseh baráti szerződéssel egyidőben.
A titkos szerződés 1924 február
25-én van keltezve és azt Poincaré
írta alá. A szerződés a következő-
ket tartalmazza:

1. Csehország egy Németországgal
vivott háború esetén Francia-
ország oldalán áll.

Franciaország kötelezi magát, hogy
Csehországnak egy Németországgal
való fegyveres összeütközése esetén
ez utóbbinak háttal tizen.

2. Német-lengyel háború esetén
mind a két szerződő fél Lengyel
ország pártján áll.

3. Ha Csehország Magyarországgal
kerülne fegyveres össz-ütközésbe,
Franciaország hadianyagot száll-
lít Csehországnak.

4. Lengyel orosz konfliktus ese-
tén a szerződő felek semleges ma-
gattartást tanúsítanak.

5. Ha Ausztriában a Németor-
szággal való egyesülési mozgalom
feléledne, a szerződő felek figyel-
meztetik Bécsnek annak következmé-
nyeire, vagyis Ausztriának szövet-
séges csapatokkal való megszállására.

6. A Habsburgoknak magyaror-
szági restaurációja esetén Francia-
ország köteles a hitelt Magyaror-
szágtól megvonni. További lépések
megbeszélés tárgyát képezik.

7. A Hohenzollerneknek német-
országi restaurációja a legerélyesebb
fellépést vonna maga után. Német-
ország esetleges ellenszegülése

casus bellinek tekintendő.

8. Oroszország irányában mindkét
fél törekedni fog a barátságos kap-
csolatok kiépítésére.

9. Ha Oroszország fegyverrel tá-
madná meg Olahországot, az utób-
bít a szerződő felek fegyverrel se-
gitik.

10. Itáliának a Földközítenger
uralására irányuló törekvéseit mind
két szerződő fél töle telhetőleg ellen-
súlyozni fogja.

Felemelték a tisztviselők lakbérét

Budapest, márc. 18. MTI jelenti:
A legutóbb kiadott lakbérrendelet,
amely a kincstári haszonrészese-
déseket a bértöbblettel kapcsolatban
szabályozza, arra készítette a kor-
mányt, hogy az állami, vármegyei
és államvasuti tisztviselők és egyéb
alkalmazottak, illetve az állami, vár-
megyei és államvasuti nyugdíjasok
és özvegyeik részére a második
bérévnegyedre lakáspénz többletet
engedélyezzen. Az erre vonatkozó
rendelet a Budapesti Közlöny szerdai
számában jelenik meg.

A népszövetségi delegáció tárgyalásai

Budapestről jelentik: A népszö-
vetség tanácsa által kiküldött bizott-
ság a ma délután folyamán gróf
Bethlen István miniszterelnök és
Károlyi Tibor volt pénzügyminiszter
részvételével plenáris ülésben foly-
tatta a kormány által az ujjáépítési
időre tervezett költségvetés meg-
vitatását. Ebben a tervezetben az
államháztartás tételei úgy vannak
megállapítva, hogy a

250 millió külföldi kölcsönnek
1926 június 30-ig lefedezni kell
az államháztartás deficitjét.

Erre az időpontra az államháztartás
egyensúlyának helyre kell állni.

A bizottság tagjai remélik, hogy
munkájukat e hét végéig befejez-
hetik.

A Hitler-per tárgyalása

Münchenből jelentik: Hitler-per
mai tárgyalásán Ludendorff tábor-
nok nyilatkozott tett, amelyben ki-
jelenti, hogy nem mondta azt, hogy
Faulhaber bíbornok támogatta volna
Bajorország és Ausztria egyesítésé-
nek tervét. Azt sem állította, hogy
a bíbornok a Lusiténis elöljáróságát
népjogellenes cselekedetnek minő-
sítette.

Ludendorff ezután elmondotta,
hogy november 6-án egy
nemzeti diktatura felállításában
latta a legmegfelelőbb megoldást.
Sohasem gondolt azonban egy Ber-
lin ellen irányuló katonai felvonu-
lásra.

Arra a kérdésre, hogy politikai
nyomás által vélte-e elérhetőnek cél-
ját, igenlően válaszolt és azt is meg-
erősítette, hogy az új kormány ren-
delkezésére bocsátotta magát, bár
meg volt győződve arról, hogy ezt
a kormányt ki kell egészíteni észak-
németországi politikussal.

A bíróság ezután kihirdette hatá-
rozatát, amelyben elrendeli a bizo-
nyítást. A tárgyalást pénteken foly-
tatják.

Árverés a városnál

(A Hajdúföld tudósítójától.) Március 28-án több városi birtok hasznosbérlete fog árverés alá kerülni. Így a város Dorogmai fűzes nevű 20 holdas birtokát 3 évre, a Koudvar nevű 265 holdas legelőbirtokot a kondorosi csárda mellett egy évre, a samsoni gyakorlótérből megmaradt 79 hold legelőt egy évre, a dohánygyár melletti gyepes területet egy évre fogják bérbeadni.

Ipartelep céljaira fogja a város bérbeadni a Salétrom-kaszárnya mögötti 3 holdas területet 12 évre. A gazdák körében különösen a legelők iránt mutatkozik nagy érdeklődés.

Felrobbantották a lemebergi rendőrigazgatóságot

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lembergen március 15-én feltűntést keltő bombamerénylet történt. Tíz órakor délelőtt a rendőrigazgatóság épületében a földszinten elhelyezett politikai osztályon felrobbant egy hatalmas ekrazit bomba, amely igen nagy károkat okozott. Az iroda egy része beomlott, az egész rendőrségi épület ablakai összetörttek. Emberéletben nem esett kár. A rendőrség ugyancsak a helyiségben

még két más bombát talált,

amelyek szerencsére nem robbantak fel. Lengyel hatósági részről az a feltevés, hogy az ukrainai kommunisták követték el a merényletet. A rendőrség szigorú nyomozást vezetett be.

Dánér Béla sajtópereit egyesítették

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Uffalussy József elnöke alatt működő büntetőtanácsa kedden tárgyalta vitéz Dánér Béla dr. kir. ügyész, volt nemzetgyűlési képviselő és Bodnár László sajtóperét dr. Papp Ernő hajdusoboszlói ügyvéddel szemben.

A sajtóper a „Hortobágy” című hetilapban megjelent cikkek s egy lovagias ügyből kifolyólag keletkezett, míg Bodnár és Dánér a „Független Hajduság”-ban megjelent cikkek miatt indítanak sajtóperet Papp Ernő ellen.

A bíróság — mivel az egyes sajtóperek szorosan összefüggnek egymással, sőt az egyik a másiknak következménye s mivel a bizonyítási anyag is szorosan összefügg, — elrendelte az összes sajtóperek egyesítését, a valódiság bizonyítását és a bizonyítás kiegészítését s a tárgyalásra új határnapot tűz ki.

Megszűnik a tisztviselők lisztellátása

(A Hajdúföld tudósítójától.) A kormány körében már régebben felvetődött az a terv, hogy megszüntetik a tisztviselők természetbeni ellátását. A terv már ugylátszik megvalósulás felé közelg, amennyiben — hír szerint —

április elsejével megszüntetik a lisztellátást

és azután fokozatosan térnek át a készpénzváltás rendezésére.

Természetesen az április elsején megszűnő lisztellátás helyett megfelelő összegű pénzbeli pótlékot adnak a tisztviselőknek.

A lisztellátás megszüntetése alapján véve helyes dolog, azonban csak akkor van értelme, ha a kormány mindenkor annyi készpénzváltást fog adni, amennyi a liszt tényleges árának megfelel.

Szabadlára helyezték a csongrádi merénylet két gyanúsítottját

Szegedről jelentik: A vádtanács ma szabadlára helyezte Piroška Jánost és Piroška Györgyöt. A Piroška-testvéreket, mint ismeretes, felbujtással

és huszonnégyrendbeli gyilkosságra való szövetkezés

büntetéssel gyanúsítják a csongrádi bombamerénylet miatt. Érdekes for-

dulat történt a vizsgálóbíró előtt is A Csillag-börtön egyik tisztviselője a vizsgálóbíró előtt azt jelentette, hogy Simkó László, Fülöp Andor és Bööny Miklós

részletes vallomást akarnak tenni és visszaakarnak vonni a rendőrség által jelentett beismerő vallomásokat.

A bolsevista tüntetés ügye az egységes párt előtt

A miniszterelnök a tüntetésről — Az egységes párt értekezlete

Budapest, március 18. A keresztényen kigazda és földműves polgári párt ma este fél 9 órakor pártértekezletet tartott.

Az értekezlet elsősorban a megüresedett nemzetgyűlési alelnökség tisztségének betöltésével foglalkozott és

egyhangilag Zsitvay Tibor dr. megválasztása mellett foglalt állást.

Széchenyi Viktor szavátette ezután a legutóbbi szocialista tüntetéssel kapcsolatos eseményeket.

Beihlen István gróf válaszában kijelentette, hogy megajuk a vizs-

gálatot oly irányban, hogy a rendőrség nem akadályozhatta-e volna meg előbb ezeket az eseményeket. Valószínű, hogy a rendbontó elemek

a népszövetségi delegáció jelenlétét akarták felhasználni a tüntetésre

abban a hiszemben, hogy büntetlenül követik el a rendbontást. A népszövetségi delegáció jelenléte azonban semmi tekintetben sem feszélyeztet a kormányt abban, hogy a rendbontókkal szemben eljárjon.

A pártértekezletet pártvacsora követte.

A Kormányzó visszaküldte a nemzetgyűlésnek a földreformnovellát

Földet azoknak is, akik a hazáért véreztek A fajvédők szónokainak kritikája a nemzetgyűlésen a pénzügyi politikáról - Több mint egy billiót kerestek a koronarendő bankok

A nemzetgyűlés mai ülését negyed 12 órakor nyitotta meg Szcirovsky Béla elnök. Beihlen István miniszterelnök bejelenté, hogy a Kormányzó ur öfömméltóságától átirat érkezett. Kéri annak felolvasását.

Felolvasták az átiratot, amelyben a Kormányzó a földreform novelláról szóló törvényjavaslatnak törvényadta jogánál fogva a második §-a 6. pontjában foglalt rendelkezéseit újabb megfontolás végett a nemzetgyűlésnek visszaküldi.

A törvény most említett pontja ugyanis a többiek között kimondja, hogy tényleges katonatisztek, általában tényleges közalkalmazottak, bizonyos közelebből megjelölt mértéken túl földhöz nem juttatandók. Ez a rendelkezés ellenkezik az 1920. évi XXVI. t. c. szellemével és az egyenlőtlen elbánásnál fogva szerfelett méltánytalan a nemzet említett értékes elemeivel szemben, akik a hazáért a háború alatt és az azt követő években annyi áldozatot hoztak.

Az elnök javasolja, hogy a földreformnovella e pontját küldjék vissza a parlament egyesített bizottságához. A Ház hozzájárul.

Nagyatádi Szabó István földmívelésgyi miniszter beértesíti a balesetbiztosításról, valamint a mezőgazdasági munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatot.

Vass József népjóléti miniszter a szülő nők foglalkoztatásáról szóló törvényjavaslatot, a távollevő kereskedelmi miniszter helyett pedig az ipari és gyári alkalmazottak baleset elleni védelméről szóló törvényjavaslatot terjeszti be.

A valorizációs törvényjavaslat tárgyalására térnek át.

Eöry Szabó Dezső: A veszített háború és a súlyos pénzügyi helyzet

dacára azt látjuk, hogy egyesek olyan fényűzést fejtenek ki, mint amilyent sohasem láttunk ebben az országban. A dolgozó osztály nyomorog. Azokat a tisztviselőket kellene elbocsátani, akiknek vagyonuk van, a megmaradt tisztviselők illetményeit pedig megfelelően kellene rendezni. Meg kellene adózni azokat, akik a háború alatt fel voltak mentve, noha alkalmasak lettek volna katonai szolgálatra. Foglalkozik a valorizáció kérdésével. A valorizálatlan hitelek nyújtásával rontották pénzünkét.

A kényszerkölcsönnel is a kisembereket sújtják.

holott a nagybankokat kellene. A kormányzat le van kötelezve a nagybankoknak, úgy, hogy valóban uszályhordozója a nagytőkének. A javaslatot nem fogadja el.

Rassay-Rasch Károly kifejti a javaslattal szemben elfoglalt közjogi álláspontját. Majd a nagybankokat próbálja védelmezni s azzal rágalmazza a gazdákat, hogy hatalmas vagyonra tettek szert a valorizált bankhitelek útján.

Nagy zaj és ellentmondás a kormányparton. Felkúldások: Mindenki keresett, csak a nagybankok pusztultak el!

Rassay-Rasch még egyideig folytatja a vádaskodást és a zavaros beszédet, majd kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Zsitvay János: Foglalkozik a kormány pénzügyi politikájával. A valorizálatlan hitelekkel kapcsolatban felelmi, hogy a nagybankok 1922 július 30-tól

1184 milliárd koronát nyertek

a valorizálatlan hitelekkel. Foglalkozik a kölcsön kérdésével. Nézete szerint 250 millió aranykorona nem elég az államháztartás deficitjének rendbehozására.

Elnök ezután délután 4 óráig felüggeszti az ülést.

A délutáni ülés

A délutáni ülésen Zsitvay folytatja a beszédét. Kijelenti, hogy az ország több nagy bankja mellényzsebéből kifizethetné a kényszerkölcsön összegét. A javaslatot nem fogadja el.

Kiss Menyhért: Politikai és jogi szempontból bírálja a javaslatot. Nincs külügyminiszternek a mai lapokban megjelent nyilatkozatával foglalkozik, amelyben adatokat sorol fel arról, hogy Magyarország milyen állatszallítás és egyéb szolgáltatásokat teljesített és mit fog teljesíteni a jövőben.

Gazdasági háború folyik ellenünk, amely Magyarország teljes leigázására tör. Az ország szerencsétlen helyzetét a külföldi kölcsönnel akarják megmenteni.

Az öt nagy bankot szorítsák meg.

A budapesti nagy bankok megadóztatásával el lehetne kerülni a kényszerkölcsönt. Ma a fizetések terén a legnagyobb igazságtalanságot látjuk.

Határozati javaslatot nyújt be. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a magántisztviselők és családok kisemberek illetményét valószínűleg utalják ki. Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy az Eckhardt Tibor képviselő által nyílt ülésen megnevezett

koronacsempész bankok ellen bűnvádi eljárást indítsanak.

Ezután Rakovszky Iván belügyminiszter válaszol Hegyegi Kiss Pálnak az önkormányzati szükségrendelet kiadásával kapcsolatban tett interpellációjára. Elismeri, hogy a múlt év végén kellett volna törvényhozásilag intézkedni a törvényhatósági bizottságok sorsáról, azonban a nemzetgyűlés munkarendje folytán erre nem jutott idő. Ő arra törekedett, hogy törvényhozási uton oldják meg a kérdést. Azonban arra az elhatározásra jutottak, hogy a pénzügyi javaslatok tárgyalásának megszakításával

nem volna időszzerű a közigazgatási javaslatot letárgyalni,

mert az ország mai súlyos helyzetében nem lehet ilyen nagy akadályokat gördíteni a pénzügyi kérdések megoldása elé. A pénzügyi javaslatok letárgyalása után azonban tárgyalásra kerülnek ezek a javaslatok is.

A Ház a választ tudomásul veszi. Ülés vége egyenved 9 órakor.

A HAJDÚFÖLD

könyvosztályában
(Piac-utca 59., telefon 3-48.)
a következő művek kaphatók:

Lisztius: Tudjátok-e mi a jogrend? Ára 12,000 K
Dinter: A vérontó bűn.

Alapár 2 korona.
Wesprémy Kálmán: A zsidóság térfoglalása. Alapár 2 korona.
Gulyás Pal és Juhász Géza: Testvérgályák. Alapár 2 korona.
Kolosváry Gábor: Az állatok lelki fejlődése. Alapár 1 korona.

Szorzószám 4600.

Megrendelhetők továbbá könyvkereskedő áron az összes keresztény könyvkiadó cégek kiadványai.

Az argentínai állattenyésztés

*Allatok milliói a pampákon
Lehet-e argentínai mintára berendezni a Hortobágyot*

(m) A Hajdúföld rövid idő alatt két ízben adott hírt arról, hogy az argentínai állattenyésztőket kívánják mintául állítani a Hortobágy hasznosításánál. Nem lesz tehát időszerte, ha szétnézünk egy kissé, miként is gazdálkodnak Délamerika e hova-tovább egyre fontosabb gazdasági szerepet játszó köztársaságában. Az argentínai állattenyésztés színtere a pampák, nevezett síkterület, amely kb. az állam közepén fekszik. Az Atlanti-óceán felé ereszkedik le ez a síkság és erről az oldalról nincs egyetlen magaslat sem, amely útját állná annak a célnak, amely a tengerből elszálló párákat szállítja a belföldre. A pampa azonban mégsem részesül bőven az esőben, mert amíg a tengerparton és ennek közelében annyi az eső, hogy összegyűjtve az, ami egy évben esik, 1 m. magasan állana, addig a belsejében, kb. olyan távolságra, amennyire a Hortobágy van a tengerparttól, már csak 1/2 m. magas vízszilopot adna. Ennél még Debrecen is több esőt (64 cm.) kap egy esztendőben. Persze az eső itt sem egyszerre esik le, hanem a téli hónapokban több, a nyáriakban kevesebb. A tengerpart a nedves évszakban — június—augusztusban — kb. 60 cm. esőt kap és még a legszárazabb hónapban — január—februárban — is jut 2—5 cm. A száraz belső terület ellenben a száraz hónapokban 1/2—1 cm, sőt egyes helyek már csak 2 mm.-el kénytelenek megelégedni. Nem csoda tehát, hogy amíg a sok esőben részesülő tengerpart vidékén

egész évben friss és zöld fű borítja

a földet, addig ezen a száraz területen alacsony tuskós cserjék, bokrosan nőtt fűszomszék szomorkodnak. A fűszomszék közül itt-ott kicselell egy-egy apró sósó víze, még vigasztalanabbá teszi a tájékat.

Nem lepődhetünk meg tehát, ha nagyon kevés embert találunk a pampán. Ennek a néhány embernek sem lehet ma még egyébbhez látni, mint állattenyésztéshez. Ebben segítségére van a meleg, amely különösen a téli hónapokban van nagy hasznára. Itt is leszál ugyan a hőmérő a fagypontra alá, de a legnagyobb hidegek idejében is legfeljebb 11 fokkal van alatta.

Az enyhe tél azt az előnyt biztosítja az argentínai állattenyésztőknek a középeurópai gazdátársával szemben, hogy sem istállóról, sem száraz takarmányról nem kell gondoskodnia, ő tehát legalább is

25 százalékkal kisebb költséggel dolgozik, mint az európai gazda.

Tegyük hozzá még azt, hogy a tengerparton még kedvezőbb idők járnak, mert itt télen átlag csak 2—5 fokos hidegek vannak, a fű — mint említettük — egész éven át friss és zöld marad, az állatok tehát még kevesebbet szenvednek itt télen, mint a pampa belsejében.

A földnek ez a legnagyobb legelője kb. akkora, mint a volt Ausztria-Magyarország és Oláhország együttvéve, de még 3 millió ember sem lakja. Bőven van tehát hely az állattartásra.

Amíg Ausztriában, Magyarországon és Romániában összesen kb. 18 millió szarvasmarha, 15 millió juh és 4 és fél millió ló volt 1914-ben,

addig Argentína pampáján

26 millió szarvasmarha,

43 millió juh és 8 millió ló élt. Minden argentínai emberre — a csecsemőket is beleértve — 10 szarvasmarha, 16 juh és 3 ló jut. Itt bizony nem ütődik meg senki sem azon, ha a földön levon jelenik meg s alázatosan alamiznaért nyújtja a tenyerét.

Még egy pár évtized előtt itt is épen úgy legeltették a barmokat, mint a Hortobágyon. Ebben az időben nem sokat törődtek velük, mert nem tudták kellően értékesíteni. Csak a lórt vitték ki s ha az állat kimúlt, otthagyták a földön, vagy csak igen felületesen ásták el. Ha a pásztor megéhezett, leült egy marhát s a még vonagló állat testéből kivágott akkora húsdarabot, ami egy-szeri evésre elég volt neki, a többi otthagyták. Amikor azonban megkezdődött a huskivonatgyártás, azután rájöttek arra, hogy a fagyasztott húst messzire lehet szállítani, ez a pazarló gazdálkodás is megszűnt. Még inkább siettetett az okszerű gazdálkodást a földmivelés terjedése.

Az állatokat kerítések közé terelték, kutakat fúrtak s a vizet szélmalomokkal és jóval hajtott kerekkel — akárcsak a bulgár kertészek — merítették és szivattyúzták fel és így látták el a kerítések mellett felállított vályukat. A tengerpart vidékén, ahol a telek ára elég magas lett, nem elégedtek meg a természetes legelővel, hanem ma

egyre nagyobb mértékben termelik a takarmánynövényeket,

elsősorban a lucernát. De épen azért, mert az állattartás költségei megnövekedtek, nem a közönséges fajokat tenyésztik, hanem a nemesebb, tehát jobban értékesíthető fajtákat. Vannak olyan tanyák, melyek állataik egy részét csak kiállítások számára tenyésztik. A magas jutalomdíjak igen szép jövedelmet hajtanak a tulajdonosnak.

Említettük, hogy a tanyák fenntartása mind költségesebb lesz. A berendezésükről és üzemükről legyen példa az a mintagazdaság, amely Buenos Aires-től mintegy 150 km. távolságban, tehát a tengerpart vidékén létesült. Ez kizárólag a fajjavításra szolgáló tenyészállatokat nevel. A birtok 20000 hold és 124 részre van beosztva. Az egész birtokot részint

7-szeresen vont drótkerítés, részint élővályúkerítés fogja körül

s az egyes részeket is drót választja el egymástól. A drótkerítés hossza Debrecen—Budapest—Marchegg távolságának felel meg s az élővályú pedig még 15 km. Az egyes részekben (potrero) nemesek az egyes állatfajok, hanem még ugyanazon állatfajták is kor és nem szerint elkülönítve tartatnak. A potrero körül 330 fa- és vaskapu tartja felem az összeköttetést. A birtok állatállománya több mint 5000 bika, tehát és borjú, 13000 kos, juh és bárány, 700 mén és kanca és 150 sertés. Egytől egyig a legtisztább fajállat.

Persze ennek a sok állatnak sok vizre van szüksége. E célból kutakat fúrtak, a vizüket gondosan megvizsgálták és csak a jó vizet adják

ítatásra. A kiszivattyúzásra 55 szélmalomot állítottak munkába, amelyek 61 nagy viztartóba gyűjtik a vizet. Ezek összesen 1,760.000 litert fogadnak be. Ezekon kívül még más viztartók is vannak, amelyek az épületek, lakóházak szükségletéről gondoskodnak.

Argentína növekedő jólétét virágzó állattenyésztésének köszönheti. Ebben a föllendülésben nemcsak a tökének van jelentékeny szerepe, hanem annak is, hogy az állattenyésztők szeretettel támogatták a földjük természetét tanulmányozó kutatókat és hallgattak tanácsaikra. Hasonló

eredményeket várunk a most meginduló kutatásoktól is, amelyek a mi Alföldünk természetét akarják végre-valahára megismerni. De-recent

elsősorban a Hortobágy megismerése érdekli.

Valószínű, hogy a pontos vizsgálódások arra az eredményre juttatnak, hogy a pampa gazdálkodását nem utánozhatjuk, mert a két föld természete különbözik egymástól. De ez nem baj. A fő az, hogy megismerjük a földünket s akkor a magyar gazda is megfogja mutatni, hogy ura tud lenni a földnek.

Rágalmazásért elítélték a Világot

(Budapestről jelentik.) Feleki Géza a „Világ” felelős főszerkesztője 1922 augusztus 3-án egy cikket írt a Világban „Pekár ur” címmel, amelyben megtámadta és

durván megrágalmazta a Petőfi-Társaság elnökét,

Pekár Gyula volt kultusz államtitkár, azt állítván róla, hogy Pekár „Dantonja” a legnagyobb szegényfoltja a magyar irodalomnak.

Pekár Gyula rágalmazási pert indított Feleki ellen, akinek az ügyet kedden tárgyalta a bíróság.

A tárgyalás elején Pekár Gyula kijelentette, hogy nem fogadhat el semmiféle elégtételt attól, aki a kommunizmus alatt a parlament épületében előadást tartott a „Törvényelem revíziója” címén, míg ő és társai ugyanannak a pincéjében szünyödtek.

A villanygyári szerencsétlenség a bíróság elé fog kerülni

(A Hajdúföld tudósítójától.) A múlt év végén, mint azt jelentette volt a Hajdúföld, halálos kimenetelű szerencsétlenség történt a villanygyárban. Az egyik munkást, Fazekas László Nyil-utcai lakost egy kazán kitesztelésével bírták meg. A kazán meglehetősen meleg volt még, ezért a munkás szinte teljesen ruhátlanul ment be a kazánba. A tisztítás nehezen ment, mivel a kazánban sötétség volt. Fazekas lámpát kért, mire társai egy villanylámpát adtak neki, azonban nem oktatták ki a kezelésére a járatlan és tudatlan munkást. Fazekas tévedésből egy

erős feszültségű áramot kapcsolt be s a mint a dróthoz hozzáért, a villamos áram agyoncsújtotta.

A szerencsétlenség ügyében szigorú vizsgálat indult meg. A nyomozás során olyan adatok merültek fel, hogy többeket mulasztás terhel a munkás halálos szerencsétlensége miatt. A nyomozás és a vizsgálat adatai alapján a kir. ügyészség vádat emelt Weber Vilmos főgépész és Szacsval János gépész ellen gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. A vádirat már elkészült s ebben az ügyben közelében megtartják a főtárgyalást.

Influenzajárvány Hajduböszörményben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A spanyoljárvány jellegű influenza, amely Debrecenben is szedi áldozatait, nagy erővel lépett fel az utolsó héten Hajduböszörményben, sőt mint a „Hajdúföld” értesül, a betegség következtében már

több haláleset is fordult elő.

Az iskolákban és hivatalokban is látható, hogy a járvány mennyire elterjedt, amennyiben van olyan iskola, amelyben a gyermekek 40 százaléka nem jelent meg előadásra.

Miután az influenza megbetegedésekről az orvosoknak nem kell jelentést beadni, nem állapítható meg pontosan, hogy hányan pusztultak el in-

fluenzában, azonban a betegség veszedelmes voltára következtetni lehet abból is, hogy például *hétfőn 20 haláleset fordult elő.* Ezeknek — biztos helyről kapott információk szerint — mintegy 25 százaléka esik az influenzában elhaltakra.

Ilyen módon naponta

négy-öt halottja lehet a járványnak,

amely különösen a szegényebb néposztály körében szedi áldozatait. Ennek oka a rossz táplálkozás és főként a lakásviszonyok, amelyek különösen Hajduböszörményben igen egészségtelenek.

Gyümölcsfák tavaszi permetezésére s fénnyesen bevált
Enda Chinoin gyümölcsfakarbolineum és a békebeli minőség
Dendrin háború óta először kapható
KONTSEK GÉZÁNÁL, Kossuth-utca 15.

HIREM

1924 március 19. (Szerda)

Prot.: József. Kath.: József.

1848 Nagy antiszemita tüntetések Pozsonyban

60 Nero megölt anyját, Agrippinát.

Időprognózis: Változékony idő várható, helyenként csapadékkal és lényegtelen hőváltozással.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1 ig, d. u. 4-7 ig.
Csokonai-színház este fél 8 órakor A balga szűz, B bérletben.
Vigszínház: Banya ördöge.
Apolló: Newyork csábit.

Hazafelé

Kolozsvári Kolosváry-Borcsa Mihály, a Hajdúföld főszekerestje, volt tartalékos tüzérfőhadnagy ma délelőtt tartja esküvőjét storbeci Voith Ilonkával, a Csokonai-színház operatőreszkendőjével.

Igy olvastuk tegnap ezen a helyen egy szerény kis híradásból.

Pedig a mai esküvőt talán az idegen tekintet előtt is felül emeli a hymen-hírek kedves megszokottságán az az érdekesség, amely a művész házasságok köré szövődik. Nekünk, akik ma a lelkiünkben lelkedeztél jó testvéreinket bocsátjuk utjokra, még ennél is emlékeztetesebbé teszi ezt a kézfogást valami más, valami nagy és szent dolog. Ugy érezzük, hogy abba a ma felvett fehér fátyolba a mi gyermek emlékeinknek, haldokló reményeinknek, a jobbik, tisztább életünknek egy-egy csillogó szálja is bele van szövve virágnak és megáldásra ma az is az Úr szent zsálya elé terítették.

Magunkat látjuk a fényes szemű kis diák-fiuban, amint alig néhány, de oly hosszú évekkel ezelőtt a görnyedt hátú kolozsvári öreg nagy templom tövéből, az Erdély aranyos napjairól álmodó jó Apafi fejedelem siri-ágya mellől, a fehér gyertya világú sötét gesztenyefák szerelmesen hallgató árnyából elindul erre, miféleképpen, idegen-Magyarországba, hogy közös édes anydnakhoz való erősebb, nagyobb, erdélyi szerelmével adja fiatal, lobogó vért mindannyiunk megmaradására.

És a magunk sorsát sirattuk szívet megejtő sorsában, mikor láttuk győgyhatatlanul vergődni a hosszú harcban kapott testi, lelki sebek között, mert míg ő oda vérzett és küzdött, idegen-Magyarország dobra ültette a szülei hajlékot, elköttyavetelte az öreg mohos templomot meg a vén hallgatag gesztenyefákat és úgy látszott, hogy a szíve legérzékenyebb mélyén megcsalatott hű erdélyi diák nem fog többé soha meggyógyulni.

Ki tudta volna a gondviselő jó Istenen kívül, hogy ezalatt egy művész lelkű debreceni lednyak magasságokba ívelő pályáját nem ok nélkül szeli át és állítja meg egyelőre az országos nagy tönkrement, hanem azért, hogy a maga ezer szép ígérettel ragyogó félbenmaradtságával folytatása, egyetlen célja és boldog befejezése legyen annak a másíknak...

Két jó testvérünk indul ma hazafelé.

Azzal a szeretettel vesszük körül az elindulást, mint akik a mi reményeinket is magukkal viszik és azzal a hittel és bizonyossággal imádkozunk az utjuk felett, hogy ezeknek a reménysegeknek a valóra válását ők már szemtől szembe megfogják látni.

A jó Isten adja nekünk a mi boldog hitünk szerint.

Az új vasúti viteldijak

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mint a Hajdúföld már jelentette, a Máv. az áru- és személydijszabást március 20-tól 50 százalékkal emelni közöljük:

Érvényes 1924. évi március hó 20-tól

Állomás	Személyvonatnál				Gyorsvonatnál		
	I.	II.	III.	IV.	I.	II.	III.
MÁV							
Bárán	29,400	19,600	9,800	3,700	49,000	29,400	19,600
Berettyóújfal	38,400	25,600	12,800	4,900	64,000	38,400	25,600
Biharkeresztes	48,600	32,400	16,200	5,950	81,000	48,600	32,400
Budapest k. v. nyug. p. u.	109,800	73,200	36,600	13,900	183,000	109,800	73,200
Rocskay-kert	4,500	3,000	1,500	600	32,500	19,500	13,000
Ebes	7,200	4,800	2,400	1,000	32,500	19,500	13,000
Hajdúhadház	7,200	4,800	2,400	1,000	32,500	19,500	13,000
Hajdúszoboszló	4,500	3,000	1,500	600	32,500	19,500	13,000
Haláp	19,500	13,000	6,500	2,550	32,500	19,500	13,000
Kaba	29,400	19,600	9,800	3,700	49,000	29,400	19,600
Karcag	4,500	3,000	1,500	600	32,500	19,500	13,000
Nagycsere	15,300	10,200	5,100	1,900	32,500	19,500	13,000
Nyírábrány	19,500	13,000	6,500	2,550	32,500	19,500	13,000
Nyírábrány határ	24,900	16,600	8,300	3,250	41,500	24,900	16,600
Nyíregyháza	24,900	16,600	8,300	3,250	41,500	24,900	16,600
Püspökladány	10,500	7,000	3,500	1,350	32,500	19,500	13,000
Téglás	19,500	13,000	6,500	2,550	32,500	19,500	13,000
Ujfehértó	10,500	7,000	3,500	1,350	32,500	19,500	13,000
Vámporos	11,580	7,720	3,860	1,490			
HEV							
Balmazújváros	27,420	18,280	9,140	3,580			
Nagyhortobágy	32,340	21,560	10,780	4,060			
Hortobágyi halastó	11,580	7,720	3,860	1,490			
Büdszentmihály	21,480	14,320	7,160	2,810			
Hajdúszörmény	27,420	18,280	9,140	3,580			
Hajdúdorog	7,920	5,280	2,640	1,100			
Hajdúnánás	16,860	11,240	5,620	2,090			
Derecske	27,420	18,280	9,140	3,580			
Konyár	32,340	21,560	10,780	4,060			
Kismarja	21,480	14,320	7,160	2,810			
Nagykeréki	27,420	18,280	9,140	3,580			
Nagyléta-Vértes	4,980	3,320	1,660	660			
Pocsaj-Esztár	23,100	15,400	7,700	2,990			
Sáránd	29,880	19,920	9,960	3,910			
Nádudvar	57,240	38,160	19,080	4,070			
Nagykálló	57,240	38,160	19,080	4,070			
Mátészalka	81,720	54,480	27,240	6,880			
Vásárosnamény	36,300	24,200	12,100	4,500			
Csenger							
Tiszalök							

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága március 19-én, szerdán a városháza kistanácstermében ülést tart. Az ülés tárgya a Radó Rezső törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa a kényszerkölcsön ügyében.

— Rendkívüli városi közgyűlés a kényszerkölcsön ügyében. Debrecen város legutóbb tartott közgyűlésén dr. Radó Rezső a kényszerkölcsön kivételére egy memorandumot olvasott fel s kérte, hogy ezt a közgyűlés pártolólaj terjessze fel a pénzügyminiszter elé. A közgyűlés akkor, tekintettel arra, hogy a tárgysorozatra ez nem volt felvéve, úgy döntött, hogy ebben az ügyben egy rendkívüli közgyűlést fognak egybe hívni. Ez a közgyűlés március 20-án, csütörtökön lesz a városháza nagytermében.

— Jón. Szerlem bolondjai. Nászhoz. Ifjú Maharadzsza, az idegy kiválasztal.

— A debreceni Orvos Egyesület tudományos ülése. A debreceni Orvos Egyesület március 20-án délután 6 órakor a szülészeti klinika tantermében tartja IX. tudományos ülését. Tárgysorozat: Bemutatás. Fazekas Sándor: Szemizombenűlés néhány említésre méltó esete, diagnosztikai megjegyzésekkel. Asztalos Imre: Kancsalsági műtétek. Dr. Zempléni Vilmos Gyula: Placenta succenturiata bemutatás. Köntz Elnő: Gyomorseccióval gyógyult ulcus duodenalis. Előadás: Nagy Géza Thrombopenia és essentia thrombenis.

— Ismét megdrágult a cukor. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a belföldön termelt, vagy a vámkülföldről behozott cukor után fizetendő kincstári részesedést továbbra is 7890 koronában állapította meg. A kincstári részesedés felemelése természetesen a cukor újabb drágulását vonja maga után.

— Halálhír. Homoród szentpáli dr. Szentpály Benjáminé, született nagybányai Horthy Ágnes nagy szőlősi földbirtokos özvegye szívesen március 15-én meghalt. Temetése Szőlősvégérdőn március 18-án volt. Összinté nagy részvét mellett, Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja.

— Orosz Elek halála. A régi vármegyének egyik hű, derék tisztviselője — Orosz Elek — dőlt ki az elmúlt nap az elők sorából. Negyven hosszú esztendőig pártatlan becsületességgel és szorgalommal szolgált mint irodatiszt a vármegyét. Halálát 78 éves korában végelegnyelgés okozta.

— A buzazálogkölcsönök törlesztése. Budapesti jelentik: A pénzügyminiszter közli, hogy a buzazálogkölcsönök folyósított buzazálogkölcsönök részleteinek kamatszelvevényeinek beváltásánál átszámítási kules gyanánt áprilisban 1 métermáza buza fejében 220,475 koronát kell alkalmazni.

— Jón. Szerlem bolondjai. Nászhoz. Ifjú Maharadzsza, az idegy kiválasztal.

— Ünnepi borju után nincs fogyasztási adó. A baptista egyház a napokban fogja új templomát felszentelni, amikor az ünnepi lakomán egy borju fog levágás alá kerülni. Az egyház kérte a városi tanácsot, hogy a borju után járó fogyasztási adót engedje el. A tanács teljesítette az egyház kérését.

— Tavasz állatvizsga Hajdúszörményben. Hajdúszörményben a tavaszi lövizsgálatot március 21, 22-én reggel 8 órai kezdettel tartják meg a városkertben. A szarvasmarha, juh, sertés vizsgálatának idejét pedig március 29 és 30-ára tűzte ki a polgármester.

— A legújabb Griffith attrakció ma és holnap — csak 2 nap — az Apollóban. Jegylovétel. A főszerepet Lillian Gish játssza.

— Szálláskérés ürügye alatt lopott. A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklété alatt működő büntetőtanácsa kedden vonta felelősségre Bodnár Sári hajdúszörményi leányt, aki beállított Lovas Gáborné alsó-józsi lakoshoz s szállást kért. Egy őrizetlen pillanatban magához vett minden elemelhető ingóságot s azután eltávozott. A bíróság Bodnár Sarit, aki már több ízben volt büntetve s csak legutóbb szabadult ki a börtönből — két évi fegyházra ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felelőszett.

— A legújabb Griffith attrakció, ma és holnap — csak 2 nap — az Apollóban. Jegylovétel. A főszerepet Lillian Gish játssza.

— Elitelt gondatlan anya. A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklété alatt működő büntetőtanácsa kedden vonta felelősségre Koszlovics Mária gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt. Koszlovics Mária mosás közben a földön hagyta a maróval telt edényt. Sándor nevű 22 hónapos fia anyja távol létében felhajtotta az edény tartalmát s súlyos sérüléseibe borzalmas kínok után belehalt. A bíróság a gondatlan anyát az enyhítő körülmények figyelembevételével 70 ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

— Március 15. Derecskén. (A Hajdúföld derecskai tudósítójától.) Örök nemzeti ünnepünkhöz méltó keretek között ünnepelte meg Derecske közönsége március 15-ét. Az ünnepélyt a község háza udvarán Szőke János nyitotta meg, utána Kristóf Gyula mondott hatalmas lendülettel ünnepi beszédet, melyben élénk konturokkal rajzolta meg nemzeti ünnepünk fontosságát, tanulságát merítve a múltból, rámutatva azokra az utakra, melyek mindnyajunk örök céljához, az integer Magyarországhoz vezetnek. Majd a derecskai dalárdák kiváló összhangjában dalokkat énekeltek. Ünnepi szavaltok Nagy János és Egeresi Gyula voltak, mely átvezéssel és nagy készséggel tolmácsolták a szabadság ünnepének izzó hangulatát. Dr. Ertesy Péter melegsá hangja után a Himnusz éneklésével ért véget az ünnepély.

— Az építészeti emlékeztető. Az építészakosztály ezúton felhívja az összes építész és építőmestereket, valamint a képezett kőműves- és ácsmestereket, hogy március 19-én, szerdán délután 5 órakor az ipartestület kistermében fontos ügyben pontosan megjelenni sziveskedjenek.

— Napsugár vagyonmentő árverésre mindennemű tárgy beadható. A hó végéig Piac-utca 10. sz., d. e. 10-1 ig.

— Jón. Szerlem bolondjai. Nászhoz. Ifjú Maharadzsza, az idegy kiválasztal.

— Meghalt Bócsi bácsi. Az egész város ismerte őt, ki régebben a ref. egyháznak, majd a protestáns irodalmi társaságnak, legutóbb az ügyv. kamarának volt nagyon sokáig eljárolja. Korán elhunyt fia ref. főgimnaziumi tanár, majd Beregszászon tanfolygói volt. Párátlanul megbízható, szorgalmas embernek ismerte mindenki. Nagy családja maradt, kik most hosszas betegségekben hűségesen ápolják. Temetése ma, szerdán, 19-én d. e. 11 órakor lesz, közvetlenül a Kossuth-utcai ref. templomból, ahol Bócsi bácsi hosszú ideig egyházi fő tiszteletet is viselt.

Az előkelő társaság találkozó helye a

JOST CUKRÁSZDA

(Kossuth-utca sarok.)

Minden nap friss haboskáv és a legfinomabb cukorkák, torták és friss sütemények kaphatók.

Mértékhitelítés. A debreceni mértékhitelítő hivatal felhívja az összes kereskedőket, piaci árusokat és mindazokat, akik mérőeszközöket használnak, hogy azokat időszakos hitelítésre a Telek-utca 79 szám alatt lévő állami mértékhitelítő hivatalban mutassák be. A hitelítés határidőjéről a feleket levelező-lapon értesítik. Az ellen, aki a felhívásnak nem tesz eleget, hűhagási eljárást indítanak.

— A legújabb Griffith attrakció ma és holnap csak 2 nap — az Apollóban. Jegyelővétel. A főszerepet Lillian Gisch játssza.

— **Felhívás a köztisztviselő urakhoz,** akik mérték szerint akarják elvégezni a köztisztviselői építmények felújítását. A felújításra a költségvetésből 49.500 korona befizetés mellett Székesfehérváron, Hatvan-utca 1. II. udvar, földszint 21. ajtó (püspöki palota) elfogadjuk. Folyó hó 19-én, szerdán reggel 9 óráig. *Időhatóság.*

TESTVÉREK

A NYTVE óvása a DKASE ellen. (A Hajdúföld tudósítójától.) A keleti labdarúgó kerület intézőbizottsága kedden tartott ülésén foglalkozott a NYTVE óvással, amit a DKASE ellen a múlt év novemberében tartott s 2:1 arányban elvesztett bajnoki mérkőzése ügyében adott be: egyrészt azért, mert Kerekes Géza bíró szerintük elfogultan bíráskodott s a NYTVE egy érvényes gólját nem ítélte meg, másrészt azért, — ezt egy pótvasban fejtették ki — mert Némethy kapus a DKASE-ban igazolatlanul szerepelt. A NYTVE-t Krómy Károly és Kutz Ignác képviselték, akiknek előterjesztései után az intézőbizottság úgy határozott, hogy az óvásnak Kerekes bírora vonatkozó részét kivizsgálás céljából átteszik a bíróbizottsághoz, míg a Némethy-ügyben beadott pótvasát elfogadják és elrendelik a bizonyítást. A DKASE képviselői felebeztek a határozat ellen.

Az elhalasztott mérkőzések új terminusai. Az intézőbizottság a vasárnapi elmaradt mérkőzések új terminusát a következőképpen állapította meg: NYTVE-NyKISE (Nyiregyháza) május 4. DEAC-Kisvárdai SE május 4. A DMTK-DKASE mérkőzés terminusát később állapítja meg.

Vasárnapi mérkőzések. Vasárnap a nagyerdői sporttelepen kerülnek eldöntésre a bajnoki mérkőzések. A DEAC a DKASE-val; a DTE a DMTK-val mérkőzik a bajnoki pontokért. Kisvárdai a NYTVE-Kisvárdai SE mérkőzik.

A DTE panasszal él a központi vidéki bizottsághoz. Mint ismeretes, a DTE megvitte a Hajdúszoboszlói SE ellen 1:0 arányban elvesztett bajnoki mérkőzését. Az intézőbizottság helyt is adott az óvásnak s a mérkőzést megsemmisítette. Azonban a felebezési tanács viszont az intézőbizottság határozatát változtatta meg s a DTE óvásat elutasította. A DTE most emiatt panasszal élt a központi vidéki bizottsághoz.

Az ifjúsági labdarúgó szövetség. A helyi ifjúsági egyesületek újból megalakították az ifjúsági labdarúgó szövetséget (ILS) a következőképpen: Ügyvezető elnök: Fehér Endre, elnökök: Blitzer Árpád, elbárá: Lieberman Endre, pénztáros Schwartz József, jegyző: Salamon László, főtitkár: Tarnok Lajos, titkár: Kovács Andor.

MEGJELENT

a magyar könyvpiac szenzációja

Lisztius: TUDJÁTOK-E MI A JOGREND?

című kirokigijűteménye.

Az izléses kiállítású kötet részei: *Jogrend az irodalomban, Jogrend az ökonomiában, Jogrend az aranyközéputon, Jogrend a Jogrendben, Jogrend a Duhajföldön.*

Kapható kiadóhivatalunkban, valamint minden jobb könyvkereskedésben 3 koronás alapáron. Szorozatszám 4600.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szerdán: A baíga szűz. Színmű B. bérlet.
Csütörtökön: Pompadour. Operette bemutat. Bérletiszűnet. Operette.
Pénteken: Pompadour. Bérletiszűnet.
Szombaton: Pompadour. Bérletiszűnet.

Színházak és mozgoszínházak közleményei Csokonai-színház

Visszafojtott lélekzettel lesi a közönség Henry Bataille izgalmas színművét, „A baíga szűz” cselekményét és kifejlődését. A darab ma, szerdán B. bérletben kerül megismétlésre.

A csütörtöki „Pompadour” Fall Leo világsikerű operette premierje iránt órási érdeklődés mutatkozik, úgy, hogy már csak pár jegy áll a közönség rendelkezésére. Az érdekes mesejű, bájos, sokhelyütt csipkefinom-ságu zenéjű darab bizton itt is azt a sikert fogja kiváltani, mint az egész világon.

Vigaszínház-mozgó

Bánya ördöge 6. felv., dráma a föld mélyéből. Kisérő: Fridolin burleszk. Zenekar kíséret.

Apollo-mozgó

Budapesttel egyidőben! Griffith legújabb és legszebb filmje, „New York csábi” Lillian Gisch főszereplésével. Jegyelővétel! Jön! Szereltem boldogjait!

Urania mozgó

Páris grófnője, a négy rész két előadásban csütörtökön és pénteken.
Jön. Szereltem boldogjait. Nászajó. Ifjú Maharadzsa, az idény kiválóságai.

Meteor-mozgó

Csütörtökön „Lyoni futár” Világsláger. 2 rész egyszerre. Csak felnőtteknek. Jegyelővétel.

MAUTHNER-féle

gazdasági
konyhakerti
és virág-

magvak

a legolcsóbban beszerezhetők a

„Hangyában”

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.

Fiókiüzletek a város minden részében!!

Ugyanott

Raffia, Rézgálic
a legutányosabban kapható.

ALAPITTATOTT 1882-BEN.

EGYEDÜLI SZAKÜZLET.

Csendő, pénzügyőr, vasutas, vámőr
és katonai felszerelések nagy raktára.

KULCSÁR IMRE ÉS FIA

A NAGYTEMPLOM MELLETT.

ELISMERT SZOLID ÁRAK!

NAGY SAPKARAKTÁR!

hogy fellelkesítve, talán pillanatnyilag csodál valakit, am ezuttal a legsúlyosabb és legkétfelkétebb kritikát is fényesen megállotta ez a kis 9 esztendő magyar fia, aki valóban magában hordja Liszt Ferenc zenei zsenijét. A kis művész édesapja katonatiszt volt, aki a háborúban hősi halált halt. Zenehez egyáltalán nem értett. Édesanyja azonban jól zongorázik és rajongója a muzsikának. Kisfia első zenei ismeretét tőle tanulta s mindössze másfél év óta tanul zongorázni. Kétségtelen, hogy a kis művész nevével még sokszor fogunk találkozni a magyar zenei életben, annál inkább is, mert hiszen kritikusai a legnagyobb várakozással néznek a kisfiu fejlődése elé. Ugyátszik, a demarkációs vonalak bilincsei közé szorított Magyarország a kultura hatalmas bajnokait és fegyvereit termeli ki az anyaföldéből, hogy fegyvertelenségünkben ezekkel vívjuk meg a harcot fajunk fennmaradásáért!

Debreczeni ipari bank és kereskedelmi Részvénytársaságok részvényeit legmagasabb áron állandóan
Telefon 11-91. Arany János-u. 2. **vesszük**
HELLER TESTVÉREK
betéti társaság tőzsdébizománya.
Tőzsdei megbízásokat
előnyös feltételekkel teljesítünk.
Tőzsdénapon 11, 12 és 2 órákor
tőzsdetérmmel közvetlen összeköttetésben.

MOZGÓKÉP

Lanyha a tőzsde

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rendkívül tartózkodóan indult a mai tőzsdei ülést és a forgalom terjedelme mindvégig az utolsó napok alatt maradt. Az irányzat a tőzsdei első feleben tartott maradt, később az árfolyamokban lemorzsolódás állott be és a zárlati árfolyamok

alacsonyabbak a tegnapiaknál.

Zárlat felé kedvezőtlen hangulat mellett a forgalom még szűkebb kerek közé szorult és az árfolyamokban beállott lemorzsolódás fokozottan tovább folytatódott, úgy, hogy a záró árfolyamokat majdnem az összes értékben a mai közép-, vagy a középalatti kurzusokon állapították meg. Csak kivételképpen tudott néhány érték ellentánni a lanyha irányzatnak, így pl. a Papiripar, amely 100 ezer koronás emelkedés után 510 ezer koronával zárult. Zárlatkor az irányzat lanyha, a forgalom vontatott, a hangulat tartózkodó, a kosztipénz hivatásosan 3 1/2-4%.

Az új faárak

Debrecen város faármegállapító bizottsága március 18-tól kezdődőleg a Nyirábrányon át beszerzett import hasas tűzifa irányait a következőképpen állapította meg: 10.000 kg.-ként (vagonként) ab vasúti átlomás 3.372.000. 10.000 kg.-ként (vagonként) ab fátelap, vízszinteladónak 3.632.000. Mázsáknként ab fátelap, aprítatlan állapotban 37.500. Mázsáknként ab fátelap, aprított állapotban 42.500. Kg.-ként aprított állapotban, kiskereskedőknél 490.

A debreceni állatvásár. A keddi lovasáron a felhajtás közepes, az árak tartottak és a kereslet csekély.

volt. Jó 4 milliótól felfelé, közepesen két és fél milliótól, sőt egy milliótól felfelé kelt. A szarvasmarha vásáron a felhajtás közepes, az árak tartottak, a kereslet kicsi. Árak: Vagómarha kilogrammanként 9-11 ezer, szopós borja 13-16 ezer, fejős tehén darabja 4-7 millió. A jármos ökrök párja 15-20 millió korona körül mozgott.

Kedvezményes árú akácia csemeték a gazdáknak. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara akácia csemetéket bocsát a mai viszonyok között jutányos áron a gazdák közönség rendelkezésére. Előjegyzések a Kamara Piac-utca 9. szám alatti helyiségében eszközölhetők.

Bikavásár Csengerben. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara ezúton hozza érdekeltjei tudomására, hogy Szatmár vármegye Gazdasági Egyesülete március 21-én, pénteken bikavásárt rendez Csengerben.

MAGYAR KORONA

Magyar korona 0.0085

Zürichi zárlat

Berlin 130, Hollandia 214, Newyork 580, London 2495, Páris 2900, Milano 2460, Prága 1671, Budapest 85, Beigrád 710, Bukarest 310, Bécs 81, Szófia 415.

Devizák 8 p. hiv. árt.

Dollár 78050-78400, angol font 326350-336350, francia frank 3030-3930, Svájci frank 13110-13510, cseh korona 2185-2255, el 400-410, líra 3255-3355, dinár 930-965, német márká —, osztrák korona 10850-10980, Napoleon arany 262260 korona.

A lakarekkorona árfolyama

100 lakarekkorona egyenlő 114 papirkoronával.

Terménytorzsa zárlat

A mai terménytorzsa az irányzat gyengébb volt. A buza hivatalos á a 7500 koronával lezárult és a többi cikkek is gyengébben feleltek.

Hivatalos árak: 75 külső tiszavideki buza 307000-310000, egyéb 315000-317500, 79 külső tiszavideki 317000-320000, egyéb 325000-327000, rozs 270000-275000, takarm. árpa 290000-310000, sörárpa 330000-370000, zab 265000-268000, tengeri 250000-250000, korpa 18000-185000.

Ferencvárosi sertésvásár

Szabadvásári maradvány 370, eladott 100 darab.

Árak: Kőnyű 16-23000. Zártvásáron nem volt fizet.

Szerkesztői posta

B. K. Szives figyelemztetésért nem haragszunk, sőt ösztönözünk és kérünk minden előfizetőnk, olvasónkat, hogy amennyiben a lap hírszolgálatára vonatkozólag valami kívánni valójuk vagy megvalósítható hasznos ötletük van — szíveskedjenek azt velünk közölni.

A legmegbízhatóbb magvakat

DÁNIEL magkereskedő árusítja
Bpest, Baross-tér 22. Minden városban bizalmasanál kaphatók. Bélyeg ellenében árgyűjkeket küld.

Mindenféle mezőgazdasági, műszaki- és konyhafelszerelési cikkek nagy lerakata

SESZTINA LAJOS

vaskereskedés

DEBRECEN, PIAC-UTCA 23.

Telefon 6 sz. Alapítástól 1853-ben

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Transzdan. 100	Gép és vasút 87	Győri bór 37	Polg. Sör 950
Angol 132	Bányák és téglagy 240	Magyar acél 410	Hangyaipar 41	Krausz 110
Bony. agrár 92	Bauxitrőszet 680	Belga fém 240	Kábel —	Pannonia 31
Földhitel 617	Beocsi 1735	Mérleg 36	Királyantó 9	Pemesi sz 295
Iszaki 380	Borsodi 270	Motorgyár 675	Istermélő 431	Szálloda, gy. föld 290
Hermes 97	Börzse 140	Olom 40	Gummai 675	Hungaria —
Agrár —	Csep. tégl. 81	Chandvir 235	Német m. 365	Royal 291
HSZLAVON, 86	Cement 150	Vasút forg. 441	Vasút forg. 441	Egisz 75
Lloyd bank 23	Vasútvári 620	Interrexim 42	Star 38	Ligetszani 315
Magyar bank 837	Kohó 820	Palágyi 13	Star 38	Schwartz 100
Ingatlan 510	István 78	Rex 12	Telefon 292	Lukács 145
Cseh 34	Orasche 480	Rima 203	Furul cipő 19	Faipar:
Forgalmi 78	Magnesit 4000	Rösesmann 95	Unio szinész 32	Mercuria 8.25
Ita. 178	M. aszfalt 92	Rotmüller 25	Szolnoki 13	Özerző 25
Ker. hitel 55	A. Kősz. 4475	Schullich 128	Zagyvadász 52	Dharaszi 13
Lezártított 133	Verámi 1	Schuller 69	Furul Tem 180	Egy. fa 68
Német 94	Muri szén 43	Tendlorf 12	Cukorgyárak	Egyszerű 275
Jász 35.5	Vagybát. 310	Vukán 190	Dé cukor 825	Guttman 585
Közp. Jelz. 23.5	Salgó 955	Wörner 23	(Horvát 140)	Iszaki 291
Városi 17	Sajókondói 20	Textilipar	Cukoripar 4525	Honfia 145
Merkur 27	Ujlaki 345	Textil 17	Mezőgazd. 795	Kőrösb 8
Nemz. bank 66	Unio 45	Gyapjamos 98	Mezőhegy. 410	Kronberger 38.75
Nyatr. Hite 276	Urkányi 1280	Szövőköte 48	Stummer —	Lignum T. 148
Keresk 2.80	Nyomdák	Goldberger 180	Élelmiszer	Hitefa 62
Hungaria —	Athenaeum 317	Győri textil 43	Cinnet 13.5	Magy.-Am. 23
Wiener B. 195	Fővárosi 19.5	Juta 260	ju nei —	Ördö 10
Amerikai b. 30	Franklin 210	Karton 127	Frunkts 12	M. Loyd 170
Atlantia 65	Globus 84.5	Kender 115	Halkeresk. 37	Malomsoky 165
Takarekpénztára:	Kunosi 36	Pamut 5.0	Szalámi 34	Nemzeti 550
Belvárosi 66	Pallasz 130	Szegedi 630	Jocan 51	Lichtig 11.5
Lipótvárosi 17	Révai 94	Unio textil 17	Paspöldi 31	Jfa ny 815
Egyes.fővár. 295	Sigler 132	Vegyipar	Fokaji 70	Rózbányai 240
Magy. Ált. 29	Stefaneum 16.2	Chinoi 61	Villányi 72	Szalavonia 135
Moktár 323	Ujágüzem 20	Danica 215	Gáz és villamos	Tnék 120
Pesti hazai 684	Vas és gépgyára:	Diana 14	A. Gázvezet. 27	Nasici 3600
Kőbányai 48	Bródvagon 130	Spodium 367	Alt. Légaz 1375	Viktoria 11
Biztosítók	Koburg 8	Élora 165	Izzo 94	Zabolai 218
L. Magy. 17500	Corvin gép 12	dung. mtr. 395	Just izzó 12.5	Zentai —
Fonciere 545	Osáky 28	Klein és Fia 13	Auer 425	rdóbiort. 30
M. franciá 7.5	Gépgyár 240	Cloud 181	Plöbus 59	Közeledési van.
Jég 390	Fabian 13.25	Sakra 106	Vasm. vill. 64	Adria 2450
Pannonia 4500	Fegyver 1800	Török 42	Campa 350	Atlantica 40.5
Nemzeti b. —	Fémkeresk. 31	Wander 37	Olajmüvek	Városi 49
Malmok	Frankl 18	Szénkéneg —	Marosi petr —	Bur 34
Back 93	Frankl D. 6100	Labor —	Jajipar 159	Jéli vasut 118
B. miskolci 212	Frankl vill. 2700	Különfélek	Sör és szeszipar	Meftér 491
Concordia 73	Kistarcasi 82	Bárdi 18.5	Baróth 145	Levante 450
Békéscsaba 72	Győrffy 135	Boni 142	Részv.-sör 360	Miskolci —
Előbpest 210	Hoffner 29	Brassói 505	Pemesi sör 300	Nova 183
Törökzentm 85	Kassab 61	Corvin film 20	Fővárosi sör 58	Alamvasut 730
Gizella 105	Kissab 24	Dorogi 38	Gschwindt 516	Fróut 160
Bun. ária 185	Kühne 83	Dunantuli 9	Győri szesz	
Királymalom —	Láng 251	Papiripar 845	Leglevich 22	
Viktoria 385	Lipták 28	Fellen —	Királysör 135	

Elővételi jogok: Guttman 800-850, Kohó 560.

REGÉNY

Tavaszcvarok

Irtá: IGMÁNDY GÉZA

— Soká ne maradj fiam, mert a hosszú utazástól már úgy is eltorzodtél, szült utána az édesanyja.

Akos alig hallotta a szerető szavakat. A pihent ló villámgyorsasággal röptette. Lehuzta a sapkáját, kigombolta a zubbonyát és még vadabb futásra ösztözte. Másodpercek alatt eltűnt az erdőben. Az árnyékos utakon az arcába vágódott az illatos hűvös levegő. A madarak trillázását csak a ló lábának ütemes dübörgése és ziháló szuszogása zavarta meg. Kínzó gondolatai elől ide menekült, erre a csendes kedves helyre, ahol minden porzsem azt a képet mutatja, amilyenre az Isten megteremtette. Itt nincs csallás, színlelés, a valódi ábrázat kendőzése, hogy a másikat lépre csalja. Ide menekült, azt hitte, hogy enyhítő forrást talál.

Es megnyugodott. Onfeledten ült a nyeregben. Babára bízta, hogy megválassza az utat.

Az árok melletti bokorból egy nyul ugrott ki és ijedten szökött át a másik oldalra.

— Akkor kellett volna, amikor először álltam a küszöböt — dörögte magában és önkénytelenül is úgy megszorította a lovat, hogy a szegény pára ismét vágtni kezdett. Nagysokára tért magához s rövidebbre fogta a kantárszárat.

Az erdő szélén majdnem elgázolta az öreg juhászszamadót.

— Dicsértessék! — köszönt az öreg tisztességtudóan.

— Mindörökké! — Hogy van Gábor bácsi? s kezét nyújtotta.

— Vagyogatok instálom a tekintetes urfít. Csak azon mód csendesen. Előkotortasza a sallangos dohányzacskót és a kalapja mellől kihuzta a pipáját. — A fiam mondta, hogy haza tetszik jönni. A tekintetes asszonyomok ugyancsak vártak is.

(Folyt. köv.)

Most rendeljen esőt

jövő nyárára gazdaságába

A Mezőgazdasági Öntöző R.-T.-nál

Budapest, IV., Kosssuth Lajos-u. 4. sz. II.

Phónix és Zala öntöző berendezés stb.

Telefon: 28-38, 201-34

Tavir. cím: Zalaphoenix.

Zománcos öntött vasedények, épület- és bútortvasalások

BAKOS vasüzletében

Csapó-utca 88. Telefon 6 20.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

fest, tisztit legszebben ruhákat!

KELMEFESTŐ

Csapó-u. 28. és Csapó-utca 96

ORION

IZZOLÁMPÁNÁL NINCS JOBB

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferenc József-ut 59.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja heteként 10 szék 300 kor., minden további szék 30 koron. Vasárnap és ünnepnapokon 10 szék 1000 k. minden további szék 100 k. Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeresen számítottak.

Menekült,

középiskolát végzett fiatalember áru-, gabona-, terményügyletekben jártassággal bír, szerény igényekkel állást keres. Cím a kiadóban.

Eladó

egy oldal csa 30 kg. eladandó és szalonna. Csillag u. 82

Kiadó

azonnalra esinosan bútorozott niai szoba egy-két ur részére reggelivel. Erdősor 7. sz. Nagy-körúti villamosmegálló.

Tisztviselőcsepők

mértékutáni készítését a legjobban s pontosan elvállalja Udvarhelyi Gyula, Simon-utca 3. sz., Halpiac

Földbirtokrendezés

folytán állásalkut székely, 26 éves ember, ki államtudományi doktorátussal, 4 éves önálló uradalmi szolgálatot bír, jobb ispáni állást keres. Dr. Mathé Dezső, Nyírbátor.

Tanítványt vállal

a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cím a kiadóban.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHEZ olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

Nagy áresés!

Oltöny mérték után 700,000 koronától! TEGDES J., Péterfia u. 42

